

Synti nimeltä hempeys

Teatteriarvio: Synninkantajat tuo 1970-luvun ahtaan pelon ilmapiirin Tampereen Teatteriin.

HEIKKI JÄRVINEN

TAMPEREEN TEATTERI

Synninkantajat

Kantaesitys Frenckell-näyttämöllä 2.9.

Ensimmäinen kerta koronajan teatterissa hämmäntää. Maskipäinen yleisö istuu etäällä toisistaan hiljaisina. Oudokko tunnelma sopii näytelmään, joka käsittelee 1970-luvun lopun lestadiolaisyyhteisöä pienessä suomalaisessa kylässä.

Maailma ympärillä muuttuu, mutta lestadiolaisyyhteisö haluaa suojella omiaan kaikin keinoin. Pitkä syntilistä ulottuu E-liikkeessä käymisestä hempeyteen, joka tarkoittaa yhteyden pitämistä vääräuskoisiin. Ulkopuolisia ei saa edes tervehtiä.

Alakoululainen Aaron (Antti Tiensuu) koettaa parhaansa mukaan seurata ohjeita ja Taisto-papan (Esa Latva-Äijö) opetuksia niitä kyseenalaistamatta. Niin kauan kuin kaikki on ennallaan, se onkin helppoa. Samaan aikaan Aaronin 19-vuotias täti Auroora (Sara-Maria Heinonen) kamppailee uskon ja maallisen rakkauden välillä.

Mummi Aliisa (Aliisa Pulkkinen) suhtautuu sekä uskoon että ulkopuoliseen maailmaan ymmärtäväisesti. Hän on osa luontoa ja muuta maailmaa, eikä kamppaile sitä vastaan Taiston tavoin. Aliisan maailmankuva johtaa kuitenkin yhteisön ja perheen ulkopuolelle sulkemiseen.

Maia Häklin käsikirjoitus ja ohjaus perustuvat **Pauliina**

Auroora (Sara-Maria Heinonen) löytää rakkauden yhteisön ulkopuolelta Juhanin (Konsta Laakso) kanssa.

Rauhalan romaaniin (2018), joka sijoittuu lestadiolaisliikkeen hoitokokousten aikaan. Sielunhoitoa harjoitetaan niin taajaan, että herkimpien jäsenten mielenterveys järkkyy.

Aaronin hahmo edustaa viattomuutta ja lapsenuskkoa. Hän sukeltaa "lämpimään kylpyyn" silloin, kun Taisto-pappa puhuu seuroissa. Antti Tiensuu eläytyy hienosti yhdeksänvuotiaan hahmoon ja kuljettaa tarinaa eteenpäin yhtenä kertojista. Aaronin äiti Raakel (Eeva Hakulinen) jää etäisemmäksi. Hän on jo alistanut kohtaloonsa synnyttäjänä.

Aurooran ja Juhanin (Konsta Laakso) salaisissa kohtaamisissa on viattomuutta. Aurooran maallinen rakkaus ei vastoin odotuksia johda rangaistukseen, vaan sijaiskärsijäksi joutuu hänen äitinsä Aliisa.

Näyttelijät tekevät vahvaa

yhteistyötä, ja Rauhalan runollinen dialogi soljuu kauniisti näyttämöllä. Näyttämösovitusta on onnistunut pääsääntöisesti hyvin, mutta jotkut kohtaukset jäävät irrallisiksi.

Latva-Äijön lempeyden takana lymyilee julmuus, mutta hän onnistuu välttämään klišeet. Pulkkinen raikas ja viisas hahmo tasapainottaa ja tuo toivoa ahtaaseen lestadiolaiselämään. Luonto- ja vesisymboliikka ovat tärkeä osa näytelmän kuvastoa. Karu lavastus tukee näytelmän tunnelmaa, mutta olisi voinut olla konkreettisempikin.

Alun kuoro-kohtauksessa Eeva Hakulisen uskonnollisuuden kyseenalaistava Linnea-hahmo riemastuttaa, mutta muuten sanoma on synkkä. Ahdasmielinen uskonto ei näytä tarjoavan pelastusta kenellekään.

Maarit Cederberg